

A sátrak alatt kényelmes ülőhelyeken és asztalok mellett lehetett fogyasztani az örmény, székely, román és görög főzöcsapatok ételeit, akik vetélkedtek egymással az ízek világában. Böven volt választék levesekből, birkapaprikásból, zúzapörköltből, s miegyéből. Aperitívnek örmény konyakot kínáltak. Kulcsár László édesanyja Zsuzsa mindhárom nap szorgoskodott. A Churut Fesztivál főmozgatója is ő volt. Fáradhatatlanul kínálta a gőzölgő finom angadzsabur levest, a birkagulyást és zúza pörköltet. Megtelt a barátságos udvar és kert jókedvű falatozókkal. A VIII. Örmény Művészeti Fesztivál ezzel a kedves délutánnal fejeződött be. Paula fantasztikus társ volt. Végigélvezte a sok műsort, találkozásokat, még a gyalogolást is. Kedves, szerény egyéniségét –, van mire szerénynek lennie, a nem mindennapi emberek kivétel nélkül azok!

Találkozásom Gyergyóval

Szeptember elején *Nuridsány Zoltánné*, *Mimi* a XV. kerület Örmény Nemzeti-egési Önkormányzat elnöke elvitt Gyergyószentmiklóstra. Ott a VIII. Örmény Művészeti Fesztivál egyik eseményeként, bemutattam engem, mint Budapesten élő örmény származású festőt. A Józsefvárosi Galériában kiállított festményeimet mutattuk be vetítettképes előadással, *Kabdebó János* kiváló fotói segítségével.

Boldog voltam, mert még nem jártam Gyergyóban, pedig ott nőtt fel az édesanyám.

– megszerették Gyergyószentmiklóson. Jövőre szeretettel várnak vissza bennünket

Szokás szerint este Kulcsár László megérkezett a Szilágyiba, kedvesen, mosolygósan cipelte somagjainkat a kocsijába, kivitt késő este az állomásra és feltett bennünket a vonatra, mintha más dolga nem is lett volna a sűrű programokkal teli 3 nap és sok hivatalos vendég után. Köszönjük László az odafigyelést és a rengeteg munkát. Örvendünk, hogy részesei lehettünk ezeknek a szép napoknak és azt is, hogy gyaloglás közben észrevettél bennünket, ha arra vitt utad és őrző angyalként haza repítettél a Szilágyiba.

Viszontlátásra Gyergyószentmiklós a IX. Örmény Művészeti Fesztiválon 2019 szeptemberében, a Jóisten segédemével! Ámen.

Nuridsány Zoltánné, Mimi

Nagyapám volt a gimnázium igazgatója. Gyergyószentmiklós olyan, mint nagyanyáink kézzel, szívvel készített éksze-

Színes házak.

Mindegyik más, mégis egylegzetű. Minden emberi léptékű.

Az örmény templom környéke volt az örmény Fesztivál eseményeinek a helyszíne. Így a templomot többször láthattuk, különböző napszakokban, még alkonypírban is.

Erőd fala bejáratánál áll az örmény kőkereszt, amit minden nemzetiségű ember megkoszorúzott. Mellette az Örmény

Bal oldalon Kulcsár László, az asztalfőn *Gopcsa Paula, Lakatos Mihály*

Közösségi Házban nyitották meg a nívós kiállításokat. Az Örmény Templom utcában volt a szabadtéri színpad, ahol együtt Erdélyben Nemzetiségi Kultúrműsor színes forgatógát láttuk. Itt rendezték meg a Nemzetiségi Vásárt is.

Vákár Tibor készített egy szép emblémát a gyergyói örmény templomról, ami az Erdélyi Örmény Gyökerek füzeteinek címlapját díszíti. A templomot magas kőfal veszi körül, két meredektetős löportoronyal. Egyhajós templom. Belső magassága pont akkora, amiben jól érzi magát az ember. Oltárain barokk szobrok. Mozdulataik természetesebbek, vissza fogottabbak, mint általában a barokk szobroké.

Az évszázadok során a templomokat átépítették, de az örmény templomnál és a „magyar templomnál” is azt láthatjuk, hogy nem romboltak le mindent átépítéskor, ami régi. Amit harmonikusan be tudtak illeszteni, azt meghagyták.

A belváros képét nem teszik tönkre hatalmas bankok, bevásárló központok. Ami a házak közül magasabb, az a két iskola, a tudás háza.

Nem én írom le először, hogy a gimnázium Gyergyószentmiklós legszebb

épülete. Háromszintes, középső része magasabb, olyan mint a felemelt fej, két oldala mint két kitárt kar, középen a hívogató kapu. Belül tágas, világos, tiszta. Mindennek megvan a maga helye.

Falán az első érettségi tabló 1913–14-ből. Nagyméretben, gyönyörűen bekeretezve. Középen nagyapám: *lovag Gruppenberg Fehrentheil Henrik* igazgató. Neve az iskola építését megőrkítő nagyméretű, fekete márványablán is látható. (Négy nagyszülőm közül, csak ez a nagyapám nem volt örmény.)

A gimnázium egyik termében iskola-múzeum. Patyolat tisztára súrolt öreg padok, taneszközök. A falakon fényképek. *Gárdonyi Géza*: „Az én falum” című novelláskötetének a világa. Csak *Istenes Imre* hiányzik az első padból, aki mindig korábban jött, mint a többi gyermek.

A gyergyói emberek nagyon barátságosak. Figyelnek egymásra, segítik egymást. Olyanok, mint egy nagycsalád. Mimit nagyon szeretik. Lépten-nyomon megölelgetik. Bemutat. Hogy meg ne sértsenek, engem is megölelnek. Érték és hagyománytisztelők.

Gopcsa Paula

Gyergyószentmiklós Kisboldogasszony-búcsúja (részlet)

A gyergyószentmiklósi örmény templom 19. század végi ólomüveg ablakait nemrégiben restaurálták és augusztus végén a helyükre is illesztették. A valamikor 1800 osztrák forintba került művészi nyílászárókat az örmény közösség tagjainak adományából készítették el; az adakozók nevét őrzik a színes vitráliák. A műalkotásokat Hargita megyei műemlékvédelmi pályázati forrásból, magánszemélyek

és közbirtokosságok felajánlásából sikerült restauráltatni *Egri István*nal. A munkálatok szemet-lelket gyönyörködtető eredményét a Kisboldogasszony-napi búcsún, szeptember 9-én, vasárnap áldotta

meg a szentmise szónoka, *Miguel Maury Buendía* apostoli nuncius, a Szentszék romániai és moldáviai nagykövete.

Fotó: Márton Arnold
(Forrás: Rom.Kat.ro., 2018. szeptember 10.)

Pagonyi Judit

Ismét nagy sikert aratott a Kárpát-medencei Székely- és Magyarörmény Fesztivál

Filmvetítés, fotókiállítás, koncertek, színházi előadás és örmény kulináris kalandozás színesítette a harmadik alkalommal megrendezett Kárpát-medencei Székely és Magyarörmény Fesztivált, amelynek idén a Fővárosi Örmény Közösségi Tér adott otthont.

A fesztivált *Esztergály Zsófia* elnök-aszszony, a rendezvény házigazdája nyitotta meg A csíki örményeknek című tárlattal. *Székelyné Opre Mária* fotóművész ki-

Székelyné Opre Mária fotóművész

állított képei a csíki székely és örmény építészetet, tipikus homlokzatrészleteket, templomokat és a csodás tájat idézték meg a rendezvén idejére.

A tárlat megtekintését követően a *Kirkósa*-család komolyzenei produkciója kezdte a zenei előadások sorát. Az erdélyi örmény származású család tagjaiból álló kamarazenekekar *S. Aslamazyan* és *Grigor Arakelian* örmény zeneszerzők, valamint *Gabriel Fauré*, *Antonin Dvorak*, *Edward Elgar* és *Giacomo Puccini* műveit adták elő.

Ezután *Paradzsanov*, örmény származású szovjet rendező *Ashik Keribról*, a szegény költőről, az örök vándorról szóló filmjét tekinthették meg az érdeklődők. A mesemotívumokkal átszőtt keleti történetet humor és gazdag grúz ornamentika jellemzi.

Majd az örmény népzenei játszó, és *Juhász Endre* vezette Group Duduk zenekar élő koncertje varázsolta el a közönséget. Az örmény zene érdekes keveredése a korai spirituális és a kereszténységgel érkező valóságos muzsikának, a fesztiválon ezt a titokzatos zenei világot ismerhettük meg. A csapat 2016 óta játszik együtt: a jellegzetes duduk mellett a másik tipikus örmény hangszernek, a zournának is avatott mesterei.

A közösség tagjai a szellemi táplálék után a gasztronómia élvezetének is hódolhattak, hiszen tradicionális erdélyi és kaukázusi örmény ételeket kóstolhattak: ángázdsábur levest, örmény gombás ételt, olajos magvas piláfot és desszertként dalauzit.

A fesztivált az Össz nemzetiségi Társulat előadása zárta. A *Levesben* című darab nem mindennapi kezdeményezés gyümölcse. Alkotói a magyarországi nemzetiségi színháztársulat meghatározó, közkedvelt és méltán elismert emblemikus szereplői. A színháték nem nélkülözi a humort, cselekménnyel teli, aktuális és elgondolkodtató. Egy élő főzőműsor ad kerettörténetet a különböző élethelyzetű, korosztályú, nemzetiségű nők történetének. A III. Kárpát-medencei Székely és Magyarörmény Fesztivál keretében előadott darab premierjét a Jelenlét Nemzetiségi Fesztivál keretein belül, márciusban tartották a Nemzeti Színház *Kaszás Attila* termében.

Group Duduk zenekar

Össz nemzetiségi Társulat

Kirkósa-család

A Székely házaspár

Balról:
Zárug Katalin,
Nuridsány Zoltánné,
Gogescu László,
dr. Issekutz Sarolta,
Dr. Székely András Bertalan
és *Esztergály Zsófia Zita*

